

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ
2015 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2016

İÇERİK

HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	31

HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	16
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
8.	EKLER.....	23

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kurumun mali işlerinin muhasebeleştirilmesinde; 10.03.2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uygulanmaktadır. Analitik Bütçe ve Tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Mali tablolar ve muhasebe kayıtları bu sistemle izlenmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 20. Maddesinde belirtilen mali tabloların tamamının düzenlendiği,

Detaylı hesap planının incelenmesi sonucunda çerçeve hesap planı ve alt kodların kullanıldığı,

Muhasebe yönetmeliği hükümlerine göre tutulması gereken defter, cetvel, belgeler ve yardımcı defterlerin elektronik ortamda tutulduğu

Hesaba ilişkin işlemlerin başlangıcından muhasebeleştirilmesine kadar muhasebe işlemleri açısından görevlilerin tespit edildiği, anlaşılmıştır.

Kurumun 2015 Mali yılı gelir ve giderleri aşağıda gösterildiği gibidir.

BÜTÇE GİDERLERİ					
Hesap Kodu	Birinci Düzey	Borç	Alacak	Bakiye	Oran
830	1. Personel Giderleri	24.146.821,81	13.427,79	24.133.394,02	% 21,89
830	2. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.115.334,75	980,91	4.114.353,84	% 3,73
830	3. Mal Ve Hizmet Alım Giderleri (830.3.3 Harcırahlar Dahil)	50.236.906,60	0,00	50.236.906,60	% 45,57
830	4. Faiz Giderleri	308.191,05	0,00	308.191,05	% 0,28
830	5. Cari Transferler	1.432.255,59	0,00	1.432.255,59	% 1,30
830	6. Yatırımlar - Sermaye Giderleri	28.693.148,65	0,00	28.693.148,65	% 26,03

BÜTÇE GİDERLERİ					
Hesap Kodu	Birinci Düzey	Borç	Alacak	Bakiye	Oran
830	7. Sermaye Transferleri	1.326.239,56	0,00	1.326.239,56	% 1,20
	TOPLAM:	110.258.898,01	14.408,70	110.244.489,31	% 100

BÜTÇE GELİRLERİ					
Hesap Kodu	Birinci Düzey	Borç	Alacak	Bakiye	Oran
800	1. Vergi Gelirleri	0,00	31.440.111,20	31.440.111,20	% 34,86
800	3. Teşebbüs Mülkiyet Gelirleri	171.030,00	4.898.509,36	4.727.479,36	% 5,24
800	4. Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	190.706,88	2.709.310,68	2.518.603,80	% 2,79
800	5. Diğer Gelirler	243.195,89	47.350.294,67	47.107.098,78	% 52,23
800	6. Sermaye Gelirleri	0,00	4.402.287,57	4.402.287,57	% 4,88
	Toplam:	604.932,77	90.800.513,48	90.195.580,71	% 100

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz İcmal Cetvellerinin Düzenlenmemesi ve Kurumun Sahip Olduğu Taşınmazların Değerinin Gerçeği Yansıtmaması

Taşınmaz icmal cetvellerinin düzenlenmediği ve Kurumun sahip olduğu taşınmazların değeri ile 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabında kayıtlı taşınmazların değerlerinin uyuşmadığı görülmüştür.

Kurumun sahip olduğu taşınmazların gerçek değerinin muhasebe hesaplarında kayıtlı olup olmadığını kontrol etmek için taşınmaz hesapları incelenmiştir. Ancak muhasebe hesaplarında kayıtlı toplam tutarların hangi taşınmazların kaydından oluştuğu anlaşılamamıştır. Çünkü kayıtlar tapu bazında tutulmamaktadır. Tapu bazında kayıt tutulmaması kayıtların gerçeği yansıtmasına engel olmaktadır. Bunun üzerine Kurumun sahip olduğu taşınmazlarla muhasebe kayıtlarının karşılaştırılması amacıyla Kurum taşınmaz kayıtları istenmiştir. Ancak taşınmaz kayıtlarının mevcut olmadığı anlaşılmıştır. Kurum, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik uyarınca düzenlemesi gereken taşınmaz icmal cetvellerini de düzenlememektedir. Bunun üzerine Kurum taşınmaz kayıtlarının Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığınca Tapu Müdürlüğünden alınması sağlanmış ve alınan tapu kayıtlarının Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'e uygun girilmesi istenilmiştir. Binlerce mülkün değer tespiti, yerindeki gerçek durumu vb. işlemler zaman aldığı için şu ana kadar toplam 20 adet mıntıkadan 13 adedinin işlemleri bitirilmiştir.

Kurumun 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabındaki taşınmazların değeri 324.055.920,80-TL'dir. İşlemleri biten 13 adet mıntıkadaki toplam taşınmaz değeri 210.270.158,81-TL olarak tespit edilmiştir. Kalan 7 adet mıntıkadaki mülk sayısı ve mülklerin değeri işlemi biten 13 mıntıkaya göre çok daha büyüktür. Bu nedenle Kurumun sahibi olduğu mevcut taşınmazların değerinin muhasebe kayıtlarının üstünde olduğu düşünülmektedir. Sonuç olarak 2015 mali tablolarında 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının hatalı yer aldığı düşünülmekle birlikte hata miktarı tespit edilememiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınmazların gerçeği yansıtmadığı yönündeki bulgunuz doğrudur. Emlak İstimlak Müdürlüğümüzün gayrimenkul kayıtlarını sistemde ki modüllere işlenmesi sağlanacak ve Muhasebe Kayıtlarımız, Muhasebat Genel Müdürlüğünün tebliği doğrultusunda güncellenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 mali tablolarında 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının hatalı yer aldığı düşünülmekle birlikte hata miktarı tespit edilememiştir.

BULGU 2: Alınan Banka Kredi Faizleri İçin 481 Gider Tahakkukları Hesabı ve 381 Gider Tahakkukları Hesabının Kullanılmaması

Alınan banka kredilerinin faizlerinin 481 Gider Tahakkukları Hesabı ve 381 Gider Tahakkukları Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 257'nci maddesinde 381 Gider tahakkukları hesabı ile ilgili olarak "*Yıl sonlarında uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış mali borçlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen ve takip eden yılda ödenecek olan işlemiş faiz tutarları ile tahvillerin takip eden yılda ödemesi yapılacak işlemiş faiz tutarları bu hesaba kaydedilir.*" ve 298'inci maddesinde ise 481 Gider Tahakkukları Hesabı ile ilgili olarak "*Yıl sonlarında uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış mali borçlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen ve takip eden yılda ödenecek olan işlemiş faiz tutarları ile tahvillerin takip eden yılda ödemesi yapılacak işlemiş faiz tutarları bu hesaba kaydedilir.*" hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere alınan banka kredilerinin ana paraları ilgili hesaplara kaydedilirken bu kredilerden kaynaklanan faizlerden dönem içinde ödenecek olanların 381 Gider tahakkukları hesabı daha sonraki dönemlerde ödenecek olanları ise 481 Gider Tahakkukları Hesabına kaydedilmelidir. Kurumun 2015 sonu itibarıyla ödemesi devam eden İller Bankasından 2 ve Halk Bankasından 3 olmak üzere 5 adet banka kredisi mevcuttur. Söz konusu banka kredileri için 2016 ve sonraki yıllarda ödenecek faiz tutarı 9.912.767,10-TL'dir. Dolayısıyla 481 Gider Tahakkukları Hesabı ve 381 Gider Tahakkukları Hesabının 2016 yılına devredeni 9.912.767,10-TL olmalıdır. Ancak 2015 mali tablolarında 481 Gider Tahakkukları Hesabı ve 381 Gider Tahakkukları Hesabı yer almamaktadır. Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 481 Gider Tahakkukları Hesabı ve 381 Gider Tahakkukları Hesabı

9.912.767,10-TL eksik yer almıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuza istinaden bu hesaplara gerekli kayıtlar yapılmış olup, kredi taksitleri ödendikçe de ilgili hesaplara gerekli kayıtlar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 481 Gider Tahakkukları Hesabı ve 381 Gider Tahakkukları Hesabı 9.912.767,10-TL eksik yer almıştır.

BULGU 3: 120 ve 220 Gelirlerden Alacaklar Hesap Kayıtlarındaki Alacakların Gerçeği Yansıtması

Gelir servisi alacak kayıtları ile 12 ve 22 Gelirlerden Alacaklar Hesap kayıtları arasında toplam 1.580.034,40-TL fark olduğu görülmüştür.

Kurumun gelir işlemleri gelir servisinde yapılmaktadır. Gelir servisi tarafından gelirlerin tarh, tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapılmaktadır. Bazı tarh ve tahakkuk işlemleri ise gelirin ilgili olduğu birim müdürlüklerince yapılmaktadır. Muhasebe kayıtları ile söz konusu gelir işlemleri anlık olarak çalışmamakta belli dönem sonu entegrasyonlarla yapılan işlemler muhasebe kayıtlarına aktarılmaktadır. Kurum banka hesaplarına yatırılan gelirler ise muhasebe tarafından ertesi gün banka ekstreleri incelenerek kaydedilmektedir. Tüm bu işlemlerin koordineli ve kontrollü bir şekilde yapılmaması sonucu muhasebe kayıtları gerçek durumu yansıtmemektedir.

Gelir servisine Kurum alacakları ile muhasebe kayıtlarında yer alan Kurum alacakları birbirini tutmamaktadır. Gelir servisi tarafından gelirlerin tarh, tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapıldığından gelir servisi kayıtları gerçek alacak miktarını yansıtmaktadır. Gelir servisi kayıtlarının muhasebe kayıtları ile uyum içinde olması gerekir. Ancak aşağıda yer alan Tablo 3 incelendiğinde muhasebe kayıtlarının gerçeği yansıtmadığı görülecektir.

Tablo iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde gelir servisi kayıtlarında olmayıp yani gerçekte olmayıp muhasebe kayıtlarında yer alan alacaklar bulunmaktadır. Muhasebe kayıtlarına göre Kurumun ilk bölümde yer alan alacak kalemlerinden 21.929.104,92-TL alacağı vardır ancak gelir servisi kayıtlarına göre Kurumun bu gelir kalemlerinden alacak miktarı 21.323.159,07-TL'dir. Aradaki fark 605.945,85-TL'dir. Özetle 605.945,85-TL'lik alacak muhasebe kayıtlarında yer aldığı halde böyle bir alacak bulunmamaktadır. İkinci

bölümde ise gelir servisi kayıtlarında olup yani gerçekte olup muhasebe kayıtlarında yeralmayan alacaklar bulunmaktadır. Muhasebe kayıtlarına göre Kurumun ikinci bölümde yer alan alacak kalemlerinden hiç alacağı yoktur. Ancak gelir servisi kayıtlarına göre Kurumun bu gelir kalemlerinden alacak miktarı 974.088,55-TL'dir. Aradaki fark 974.088,55-TL'dir. Özetle gelir servisi kayıtlarına göre 974.088,55-TL'lik alacak olduğu halde muhasebe kayıtlarında böyle bir alacak bulunmamaktadır.

Tablo 1: Gelir Servisi Kayıtları ile Muhasebe Kayıtları Arasındaki Farklar

Gelir Servisi Kayıtlarında Olmayıp (Gerçekte Olmayan) Muhasebe Kayıtlarında Yeralan Alacaklar									
Ekonomik Kodu				Muhasebe Kayıtlarına Göre Kurum Alacakları		Gelir Servisi Kayıtlarına Göre Kurum Alacakları (Gerçek Alacaklar)		Fark	
5	3	2	99	Diğer İdari Para Cezaları	1.377.736,33	Diğer İdari Para Cezaları	1.097.367,01	280.369,32	
3	6	1	99	Kira Gelirleri	2.075.280,55	Kira Gelirleri	1.885.260,27	190.020,28	
1	2	9	51	Bina Vergisi	7.170.856,60	Bina Vergisi	7.090.121,34	80.735,26	
1	2	9	52	Arsa Vergisi	4.480.631,09	Arsa Vergisi	4.447.198,30	33.432,79	
1	2	9	54	Çevre Temizlik Vergisi	4.659.891,70	Çevre Temizlik Vergisi	4.647.345,66	12.546,04	
3	1	2	99	Diğer hizmet gelirleri	217.295,71	Diğer Hizmet Geliri	212.802,01	4.493,70	
5	9	1	6	Kişilerden Alacaklar	2500,00			2.500,00	
1	2	9	53	Arazi Vergisi	23.021,29	Arazi Vergisi	21.922,58	1.098,71	
3	6	1	2	Ecrimisil Gelirleri	675,75			675,75	
1	3	9	53	İlan ve Reklam Vergisi	1.875.305,90	İlan Ve Reklam Vergisi	1.875.261,90	44,00	
1	6	9	56	Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı	45.910,00	Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı	45.880,00	30,00	
TOPLAM					21.929.104,92		21.323.159,07	605.945,85	
Gelir Servisi Kayıtlarında Olup (Gerçekte Olan) Muhasebe Kayıtlarında Yeralmayan Alacaklar									
Ekonomik Kodu				Ekonomik Kodu		Ekonomik Kodu		Ekonomik Kodu	
5	3	4	1	Vergi ve Diğer	0	3 Misli Ceza	378	-378,00	

				Amme Alacakları Gecikme Zamları				
6	1	3		Diğer Bina Satış Gelirleri		Hasar Bedelleri	2.500,00	-2.500,00
1	6	9	58	Tellallık Harcı	0,00	Tellallık Harcı	5.841,10	-5.841,10
1	6	9	99	Diğer Harçlar	0,00	Diğer Harçlar	347.079,77	-347.079,77
5	1	8	1	Vergi Resim Harç	0,00	Vergi Resim Harç	618.289,68	-618.289,68
TOPLAM					0		974.088,55	-974.088,55
GENEL TOPLAM = 605.945,85+ 974.088,55 = 1.580.034,40								

Muhasebe kayıtlarında yer almaması gereken 605.945,85-TL'lik alacağın yer alması; gelir servisi kayıtlarına göre muhasebe kayıtlarında yer alması gereken 974.088,55-TL'lik alacağın yer almaması sonucu mali tablolarda 12 ve 22 Gelirlerden Alacaklar Hesap grupları toplamda 1.580.034,40-TL eksik / fazla yer almıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bu durumun birkaç sebebi bulunmaktadır:

Birinci nedeni; Belediyemiz 6360 Sayılı Kanun ile Büyükşehir İlçe Belediyesi statüsüne kavuşmuştur. Buna bağlı olarak Su Ve Kanalizasyon İşletmesi Müdürlüğü, İtfaiye Müdürlüğü, Hal Müdürlüğü, Otogar Birimi, Mezbahane Birimi Hatay Büyükşehir Belediyesine gelirleri ile birlikte devredilmiştir. Muhasebe Kayıtlarından tahakkuklar devredilmiş olduğu halde, sistem devretmesi gereken bazı tahakkukları silmemiştir. Buna karşılık 5 Belde Belediyesi ve 11 köy kapanmış, mahalleye dönüşmüş ve Belediyemize katılmıştır. Belediyemize bağlanan 5 Belde Belediyesinin her bir farklı program kullandığından tahakkuk kayıtları sistemimize sağlıklı bir şekilde aktarılamamıştır.

Bütün bu karmaşa içinde, Belediyenin program tedarikçi firmayı 2015 yılı içinde değiştirmesi ile eski kayıtların yeni sisteme aktarılması dolayısı ile tahakkuk kayıtları daha karmaşık hale gelmiş olduğundan, program tedarikçi firmadan, Gelir tarafı ile Muhasebe tarafı gelir tahakkuklarının düzeltilmesi talep edilmiş ve hatalar asgariye indirilmiştir. Tablo 1 de görülen farkların sebeplerinin tespit edilerek düzeltilmesi hususunda azami gayret gösterilecek, gerekir ise gelir ve muhasebe tarafından manuel müdahale engellenmesi amacıyla kullanıcıların yetkileri kısıtlanarak sorun çözülecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 12 ve 22 Gelirlerden Alacaklar Hesap grupları toplamda 1.580.034,40-TL eksik / fazla yeralmıştır.

BULGU 4: 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçeği Yansıtması

Kurumun Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketinde 204.000,00-TL değerinde sermayesi oldu halde 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı sermaye tutarlarının 14.492,08-TL olduğu görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 159'uncu maddesinde 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı "Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır." şeklinde tanımlanmıştır.

Kurumun ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye paylarını 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydetmesi gerekmektedir. Ancak Kurumun Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketindeki sermaye payı 204.000,00-TL olmasına rağmen 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı sermaye tutarı 14.492,08-TL'dir. Bu durum 2015 mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 189.507,92-TL eksik yeralmasına neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Tespitiniz yerinde olup, Kurumumuzun Aksa Gaz Dağıtım Anonim Şirketinde kayıtlı olan sermaye değeri yazı ile ilgili şirkete sorulmuş cevap geldiğinde gerekli muhasebe kaydı yapılacaktır. Direk olarak 204.000-TL'nin kaydedilmemesinin sebebi, şirket ile yapılan görüşmelerde Hatay'ın Büyükşehir Belediyesi olması sebebi ile sermaye paylarının değişebileceği belirtilmiştir. Bu nedenle yazımıza gelecek cevap doğrultusunda 241 no'lu hesaba gerekli kayıtlar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabından anlaşılacağı üzere ilgili Şirketteki Belediye hissesi kaydedilmemiş olup Hatay ilinin Büyükşehir olması nedeniyle İskenderun Belediyesine bağlanan bazı belde belediyeleri nedeni ile hisse oranının artması kuvvetle muhtemeldir. Dolayısıyla 2015 yılı mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı en az 189.507,92-TL eksik yeralmıştır.

BULGU 5: 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Duran varlıklara ilişkin amortisman işlemlerinin mevzuata uygun olarak yapılmadığı bunun sonucunda 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabının mali tablolarda hatalı yer aldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 178'inci maddesinde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı “*Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.*” Şeklinde tanımlanmıştır. 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği “Amortisman Ve Tükenme Payları” (Sıra No: 47) isimli tebliğ maddi duran varlıklar için ayrılacak amortisman işlemlerini belirlemektedir.

Kurumun 2015 yılı 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı incelendiğinde mevzuata uygun olmayan bazı hususlar tespit edilmiştir. Mevzuata göre duran varlıklardan 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabında yer alan taşınmazlar ile 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı, 254 Taşıtlar Hesabı ve 255 Demirbaşlar Hesabında yer alan taşınırlar için amortisman ayrılması gerekmektedir. Ayrılacak amortisman tutarının maddi duran varlığın değerinden fazla olamaması muhasebenin temel kurallarındandır. Ancak aşağıdaki tabloda görüleceği üzere çeşitli cinslerdeki 4.033.097,20-TL değerinde maddi duran varlık için 6.247.694,82-TL yani 2.214.597,62-TL fazladan amortisman ayrılmıştır. Bunun sebeplerinden birinin yılı içinde çıkışı yapılan taşınırlar olduğu halde bu taşınırlar için daha önceden ayrılan amortismanların 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabından düşülmemesi olduğu düşünülmektedir. Taşınır Kesin Hesabına göre 2015 yılı içinde 1.989.489,10-TL tutarındaki taşınır çeşitli şekillerde kayıtlardan çıkarıldığı halde 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabından herhangi bir çıkış yapılmamıştır. Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı en az 2.214.597,62-TL fazla yer almıştır.

Tablo 2: Mevcut Değerinden Daha Fazla Amortisman Ayrılan Maddi Duran Varlıklar

Taşımının Cinsi	257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında Kayıtlı Tutar		253 Tesis Makine ve Cihazlar, 254 Taşıtlar ve 255 Demirbaşlar Hesabında Kayıtlı Tutarlar		Fark
Atölye Makineleri ve Aletleri	257	208.906,90	253	132.305,03	76.601,87
Ayırma, Sınıflandırma Makineleri	257	28.490,00	253	14.245,00	14.245,00
Matbaacılıkta Kullanılan Makine ve Aletler	257	28.526,75	253	26.063,38	2.463,37
Yıkama, Temizleme ve Ütüleme Cihaz ve Araçları	257	81.434,08	253	39.504,43	41.929,65
Beslenme, Gıda ve Mutfak Cihaz ve Aletleri	257	259.111,83	253	126.862,77	132.249,06
Kurtarma Amaçlı Cihaz ve Aletler	257	10.292,00	253	6.002,00	4.290,00
Müzik Aletleri ve Aksesuarları	257	4.156,37	253	2.837,70	1.318,67
Spor Amaçlı Kullanılan Cihaz ve Aletler	257	146.293,33	253	51.000,00	95.293,33
TOPLAM		767.211,26		398.820,31	368.390,95
Mopet ve Motosikletler	257	74.438,41	254	36.644,53	37.793,88
Motorsuz Kara Araçları	257	55.945,77	254	26.790,00	29.155,77
Tankerler	257	16.002,00	254	8.001,00	8.001,00
Demiryolu ve Tramvay Araçları	257	1.166,81	254	402,50	764,31
TOPLAM		147.552,99		71.838,03	75.714,96
Temsil ve Tören Demirbaşları	257	314.751,54	255	200.489,92	114.261,62
Koruyucu Giysi ve Malzemeler	257	9.871,50	255	4.950,50	4.921,00
Hastanede Kullanılan Demirbaş Niteliğindeki Taşını	257	42.000,20	255	34.281,60	7.718,60
Bilgisayarlar ve Sunucular	257	494.604,22	255	303.922,30	190.681,92
Bilgisayar Çevre Birimleri	257	183.804,61	255	87.294,16	96.510,45
Tekser ve Çoğaltma Makineleri	257	119.059,49	255	82.950,15	36.109,34
Haberleşme Cihazları	257	164.612,41	255	120.904,03	43.708,38
Ses, Görüntü ve Sunum Cihazları	257	498.119,25	255	304.255,64	193.863,61

Aydınlatma Cihazları	257	386.587,35	255	301.267,48	85.319,87
Diğer Büro Makineleri ve Aletleri	257	414.089,53	255	220.457,04	193.632,49
Büro Mobilyaları	257	2.018.852,86	255	1.461.936,65	556.916,21
Kafeterya ve Yemekhane Mobilyaları	257	168.510,62	255	105.699,68	62.810,94
Bebek ve Çocuk Mobilyası ve Aksesuarları	257	9.546,32			9.546,32
Seminer ve Sunum Amaçlı Ürünler	257	5.475,49	255	2.105,86	3.369,63
Yemek Hazırlama Ekipmanları	257	18.838,96	255	9.419,48	9.419,48
Eğitim Mobilyaları ve Donanımları	257	5.490,29	255	1.746,01	3.744,28
Diğer Spor Amaçlı Kullanılan Demirbaşlar	257	14.766,23	255	110,00	14.656,23
Güvenlik ve Korunma Amaçlı Araçlar	257	4.977,15	255	3.967,80	1.009,35
Doğa Sporlarında Kullanılan Demirbaşlar	257	28.540,00	255	23.150,00	5.390,00
Kontrol ve Güvenlik Sistemleri	257	300.901,45	255	227.967,80	72.933,65
Yangın Söndürme ve Tedbir Cihaz ve Araçları	257	29.574,02	255	13.549,46	16.024,56
Duvarda Sergilenen Süs Eşyaları	257	62.355,79	255	24.553,00	37.802,79
Seyyar Tanklar ve Tüpler	257	19.592,30	255	18.460,30	1.132,00
Sergileme ve Tanıtım Amaçlı Taşınırlar	257	18.008,99	255	9.000,00	9.008,99
TOPLAM		5.332.930,57		3.562.438,86	1.770.491,71
GENEL TOPLAM		6.247.694,82		4.033.097,20	2.214.597,62

Kamu idaresi cevabında; “Bulgunuz üzerine yapmış olduğumuz incelemelerde, 6360 Sayılı Kanun Gereğince Kurulan Devir, Paylaştırma ve Tasfiye Komisyon Kararına istinaden Hatay Büyükşehir Belediyesine Devredilen demirbaşlar ve binalar muhasebe kayıtlarından çıkartıldığı halde sehven bunlara ait amortismanların hesaplardan çıkartılmadığı görülmüştür. Bu şekilde amortisman hesaplarında yüksek rakamlar görülmektedir. Hatalar tespit edilerek, tespitiniz yönünde gerekli düzeltmeler yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı en az 2.214.597,62-TL fazla yer almıştır.

BULGU 6: 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Gerçeği Yansıtması

Geçici kabulü yapılmış 12.655.346,23-TL yatırım işinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılarak ilgili hesaplara aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bölümünde yer alan “Hesabın niteliği” başlıklı 180'inci maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.”

“Hesabın işleyişi” başlıklı 181'inci maddesinde aynen:

“(1) Yapılmakta olan yatırımlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

...

b) Alacak

1 - Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yeni bir yatırıma başladıktan sonra ilk hakedişten başlamak üzere söz konusu yatırım ait hakediş tutarları 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmeli ilgili yatırımın tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte ise 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının alacağına kayıt yapılarak hesaptan çıkarılmalıdır. Kurumun 2015 yılı sonu itibarıyla geçici kabulü yapılmamış işlerinin tutarı 23.364.688,64-TL'dir. Dolayısıyla 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 2016 yılına devredeni 23.364.688,64-TL olmalıdır. Ancak Kurum muhasebe kayıtlarına göre 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 2016 yılına devredeni 36.020.034,87-TL'dir. Kısacası 12.655.346,23-TL tutarındaki hakedişler giderleştirme esnasında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmiş ancak söz konusu hakedişlere ait yatırımların geçici kabulü yapılmasına rağmen 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılmamıştır. Bunun sonucunda 2015 mali tablolarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 12.655.346,23-TL fazla yer almıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Yapılmakta olan yatırımlar hesabının daha dikkatli bir şekilde takip edilmesi için, ilgili birimlerden sağlıklı bilgi akışı sağlanacak ve tespitiniz

doğrultusunda ilgili hesaplara gerekli kayıtlar yapılmak suretiyle düzeltilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 mali tablolarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı 12.655.346,23-TL fazla yer almıştır.

BULGU 7: 300 Banka Kredileri Hesabı ve 400 Banka Kredileri Hesabının Gerçek Borç Miktarını Yansıtması

Alınan banka kredileri için kullanılan 300 Banka Kredileri Hesabı ve 400 Banka Kredileri Hesabına kredi faizlerinin de kaydedildiği; İller Bankasından iş bazında alınan kredilerde ise hakkediş ödemesi yapıldıkça kayıt yapıp düzeltme kaydı yapılmadığı için gerçek borç miktarının yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 205’inci maddesinde 300 Banka Kredileri Hesabı ile ilgili olarak “*Bu hesap, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarlar ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır.*” ve 268’inci maddesinde ise 400 Banka Kredileri Hesabı ile ilgili olarak “*Bu hesap, kurumun banka ve diğer finans kuruluşlarına olan vadesi bir yıldan fazla borçlarının izlenmesi için kullanılır.*” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere alınan banka kredilerinin ana paralarının 300 Banka Kredileri Hesabı ve 400 Banka Kredileri Hesabına kaydı gerekirken bu kredilerden kaynaklanan faizlerden dönem içinde ödenecek olanların 381 Gider tahakkukları hesabı daha sonraki dönemlerde ödenecek olanları ise 481 Gider Tahakkukları Hesabına kaydedilmelidir. Kurumun 2015 sonu itibarıyla ödemesi devam eden İller Bankasından 2 ve Halk Bankasından 3 olmak üzere 5 adet banka kredisi mevcuttur. Söz konusu banka kredileri için 2016 ve sonraki yıllarda ödenecek anapara tutarı 21.883.583,62-TL’dir. Dolayısıyla 400 Banka Kredileri Hesabı ve 300 Banka Kredileri Hesabının 2016 yılına devredeni 21.883.583,62-TL olmalıdır. Ancak 2015 mali tablolarında 400 Banka Kredileri Hesabı ve 300 Banka Kredileri Hesabının devredeni 22.127.712,77-TL olarak yer almaktadır. Bunun ilk sebebi ilgili hesaplara sadece anapara tutarları kaydedilmesi gerekirken faiz ve anapara tutarlarının birlikte kaydedilmesidir. İkinci sebep ise İller Bankasından iş bazında alınan kredilerde hakkediş ödemesi yapıldıkça ilgili hesaplara kayıt yapılması, ödeme planı elde edildiğinde ise düzeltme kaydının yapılmamasıdır. Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 400 Banka Kredileri Hesabı

ve 300 Banka Kredileri Hesabı 244.129,15-TL eksik yer almıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgunuz doğrultusunda 300 ve 400 no'lu hesaplarda bulunan kayıtlar incelenmiş ve bu hesaplarda bulunan ana para dışındaki faizler 381 ve 481 no'lu hesaplara kaydedilmek sureti ile kayıtlarımız düzeltilmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 400 Banka Kredileri Hesabı ve 300 Banka Kredileri Hesabı 244.129,15-TL eksik yer almıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İskenderun Belediyesi 2015 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının Kullanılmaması

Çeşitli şekillerde kayıtlardan çıkarılan maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına kaydedildiği ancak bu maddi duran varlıklar için ayrılmış olan amortismanların ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 197'nci maddesinde 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının kullanım amacı "Bu hesap, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır." şeklinde açıklanmıştır. Aynı yönetmeliğin 201'inci maddesinde ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının kullanım amacı "Bu hesap, diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı amortisman tabii duran varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarlarını izlemek için kullanılır." şeklinde açıklanmıştır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitirdiği için taşınır kayıtlarından çıkarılan maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında bu taşınırlar için daha önce ayrılmış amortisman tutarlarının ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kurumun 2015 yılı muhasebe işlemleri incelendiğinde 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına 536.700,30-TL'lik kayıt yapıldığı 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının hiç çalıştırılmadığı görülmüştür. Dolayısıyla ilgili taşınır hesaplarından çıkarılan taşınırlar için daha önceden ayrılan ve 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenen amortismanlar bu hesapta kalmaya devam etmiş ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına aktarılmamıştır. Söz konusu 536.700,30-TL'lik taşınırların 337.216,34-TL'lik kısmı taşıt 199.483,96-TL'lik kısmı 04.11.2015 tarih ve 29522 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliğine göre %100 amortisman ayrılması gereken taşınırlardandır. Dolayısıyla 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına aktarılmayan tutar en az 199.483,96-TL'dir. Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 199.483,96-TL eksik yer almıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bunun sebebi de 6 no'lu bulguda açıklanan, taşınır ve taşınmazların kayıtlardan düşülerek amortisman kayıtlarının hesaplardan çıkartılmamasına dayanmaktadır. 6. Bulgunuzdaki kayıtlar düzeltilirken 299 no'lu hesaba da gerekli kayıtlar yapılacak ve bu hususta daha dikkatli olunması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak 2015 yılı mali tablolarında 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 199.483,96-TL eksik yer almıştır.

BULGU 2: Çevre ve Temizlik Vergisi Gelirlerinin Sağlıklı Olarak Tarh Ve Tahakkuk Ettirilmemesi

Çevre ve temizlik vergisi gelirlerinin sağlıklı olarak tarh ve tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

Kurumun çevre ve temizlik vergisi tarh, tahakkuk işlemlerini sağlıklı bir şekilde yürütüp yürütmediğini kontrol etmek için 4 adet binada yer alan işyerlerinin çevre temizlik vergisi kayıtları incelenmiştir. 4 Binadaki toplam işyeri sayısı 53 adettir. 53 adet işyerinin çevre ve temizlik vergisi beyanının olup olmadığı personele incelettirilmiştir. Yapılan inceleme neticesinde 32 adet mülke ait çevre ve temizlik vergisi kaydının olmadığı görülmüştür.

Seçilen 53 adet işyerinden 32 adedinin çevre ve temizlik vergisi kaydının olmaması çevre ve temizlik vergisi gelirlerinin sağlıklı bir şekilde tarh ve tahakkuk ettirilmediğini göstermektedir.

Kurumun çevre ve temizlik vergisi yılı tahakkuku 2.907.349,60-TL yılı tahsilatı ise 906.907,23-TL'dir. Tahakkuk tutarı yüksektir. Ancak belediyelerdeki genel uygulama belirli bir dönemdeki işyeri listesi üzerinden her yıl tahakkuk girilmesi şeklindedir. Bu işyerleri zamanla kapanmakta ancak üzerlerine tahakkuk kayıtları devam etmektedir. Dolayısıyla tahsilat oranları düşük kalmaktadır. Yukarıdaki örnekleme sonucundan da anlaşılacağı üzere zamanla yeni açılan işyerlerine tahakkuk kayıtları yapılmamakta ve kapatılan ve açılan işyerlerinin takip edilmemektedir.

Çevre temizlik vergileri belediyelerin önemli gelir kalemlerindedir. Bu gelir kalemi ile ilgili tarh ve tahakkuk işlemleri sağlıklı yapılmadığı için Kurum önemli ölçüde gelir kaybına uğramaktadır. Zabıta Müdürlüğü ve ilgili birimlerin koordineli bir şekilde çalışarak

çevre temizlik vergisi ve işyerlerinden alınan diğer gelir kalemleri ile ilgili işlemleri yapması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Çevre Temizlik Vergisinin Tarh ve Tahakkuk Edilmediği yönündeki bulgunuz doğrudur. En kısa zamanda Gelir Birimize personel takviyesi yapılarak saha çalışması yapılacaktır. Bu saha çalışması, şehir içinde başlayarak tüm mahallelerde yapılacaktır. Bu çalışma ile; Çevre Temizlik Vergisi Tahakkukları güncellenerek kapandığı tespit edilen işyerlerinin, kapandığı tarihten sonraki vergi tahakkukları düzeltilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında gerekli işlemlerin yapıldığı ve yapılmaya devam ettiği belirtilmektedir. Bu nedenle söz konusu hususun 2016 yılı denetimlerinde izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı İle 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının Çalıştırılmaması

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydı gereken konular bulunmasına rağmen söz konusu hesaplar hiç kullanılmamıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı başlıklı 248. Maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı başlıklı 290. Maddesinde aynen:

“(1) Bu hesap, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu bağlamda yapılan incelemede, gider karşılıklarının izlenmesi amacıyla kullanılması gereken 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabın kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Tespitiniz yerinde olup, bu tarih itibari ile 372 ve 472 no'lu hesaplara gerekli kayıtlar yapılmış ve bundan sonra da düzenli bir şekilde kayıtlar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hata nedeniyle 2015 yılı mali tablolarında ilgili hesaplar hiç yer almamıştır. Ancak tutar belli değildir. Bu nedenle mali tablolardaki hata miktarı bilinmemektedir.

BULGU 4: Yevmiye Kayıtlarının Teselsül Etmemesi

Yevmiye kayıtlarının teselsül etmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Yevmiye sistemi, muhasebeleştirme belgeleri ve açılış kayıtları" başlıklı 43'üncü maddesinin (4) numaralı fıkrasında aynen:

"(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1)'den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır." hükmü yer almaktadır.

İskenderun Belediyesi 2015 yılı yevmiye defteri kayıtları incelendiğinde yevmiye kayıtlarının teselsül etmediği görülmüştür. Daha önce kullanılan bir yevmiye numarası varken aynı yevmiye numarası yeniden kullanılmaktadır. Örnek vermek gerekirse 49 numaralı yevmiye numarası varken yeni bir muhasebe işlemi için 49/1 numarası kullanılmaktadır. Bu nedenle aynı numaralı fakat farklı tarihli yevmiye kayıtları oluşmaktadır. Ayrıca 3297, 4840, 6545 numaralı yevmiye kayıtlarının boş olduğu yani bu numaralı herhangi bir yevmiye kaydının olmadığı görülmüştür.

Muhasebenin temel özelliği gereği yevmiye kayıtlarının yıl başında 1'den başlaması ve herhangi bir boşluk veya yana doğru numara verilmeden teselsül ettirilmesi ve yapılan hatalı kayıtların başka bir yevmiye kaydı ile düzeltilmesi gerekmektedir. Belediyelerin kullandığı programların bulguda yer alan hususlara imkan vermesi; hatta önceden düzenlenen yevmiye kayıtlarının yeniden düzenlenebilmesi veya değiştirilebilmesi mali tabloların dayanağını oluşturan yevmiye defteri kayıtlarının muhasebe ilkelerinden olan muhasebenin

güvenilirliği ve doğruluğu ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Yevmiye kayıtlarının teselsül etmesi için azami gayret gösterilmektedir. Arada boşlukların olmasının sebebi aynı anda 3 farklı kişi tarafından muhasebe kaydı yapılmasıdır. Bu durumun düzeltilmesi için, programcı firmaya bazı kontrollerin yaptırılması sağlanacak, bu durumun tekrar etmesi engellenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda da ifade edildiği üzere mali tabloların dayanağını oluşturan yevmiye defteri kayıtlarının Her yıl birden başlayarak arada boşluk olmayacak şekilde birbirini takip etmesi mali tabloların güvenilirliği ve doğruluğu açısından önemlidir. Kamu idaresi cevabında, konu ile ilgili olarak, mevzuat çerçevesinde hareket edileceği belirtildiğinden konunun 2016 yılı denetimlerinde izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Alt İşverenler Tarafından Çalıştırılan İşçiler İçin Kıdem Tazminatına Esas Olacak Ücret Bordrolarının İdari Şartname Ve SSK Kayıtlarına Göre Farklılıklar İçermesi

04.01.2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan ihaleler kapsamında, alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatı ödemeleri; 4857 sayılı Kanunun 112'nci maddesinde yazılı hükümlere istinaden işçinin son olarak çalıştığı kamu kurum veya kuruluşları tarafından ödenecektir. Bu ödemeye ilişkin esas ve usuller ise 08.02.2015 tarih ve 29261 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımları Kapsamında İstihdam Edilen İşçilerin Kıdem Tazminatlarının Ödenmesi Hakkında Yönetmelik de düzenlenmiştir.

1475 Sayılı iş kanununun 14'üncü maddesinde ise kıdem tazminatının işçinin son ücreti esas alınarak ödeneceği yazılıdır. Kıdem tazminatına esas son ücret ise;

- a) İdare ile alt işverenler arasında imzalanan sözleşme ve idari şartname hükümlerine göre idarece hesap edilen ücret,
- b) Alt işverence düzenlenen bordrodaki ücret,
- c) Alt işverence SSK ya beyan edilen ücrettir.

Üç adet eşitliğin bulunması durumunda doğru bir kıdem tazminatı ödemesi yapılabilecek ve hukuki ihtilaflar önlenebilecektir. Örneğin idare ile alt işverenler arasında

imzalanan sözleşme ve idari şartname hükümlerine göre farklılık arzeden alt işveren bordrosu ile SSK ya beyan edilen ücretlerin birbirini tutmaması durumunda 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62'inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan ihaleler kapsamında, alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatı ödemeleri sağlıklı yapılamayacaktır.

Bu kapsamda bu güne kadar kıdem tazminatı ödemesi yapılmamakla birlikte yapılması durumunda yukarıda yazılı üç adet eşitliğin bulunmadığı hallerde hukuki ihtilafların olması kaçınılmazdır.

Kamu idaresi cevabında; "Tarafımızdan 08.02.2015 Tarih ve 29261 Sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında istihdam edilen işçilerin Kıdem tazminatlarının ödenmesi hakkında yönetmelik kapsamında 10.09.2014 tarihinden sonra çıkışı verilen ve dilekçe ile kıdem tazminatlarını talep eden personeller kıdem tazminatı bulgunuzda belirtmiş olduğunuz üç adet eşitliğin sağlanması hususuna dikkat edilmiş, bu hesaplamalara ait belgeler de eklenmek sureti ile kıdem tazminatları ödenmiştir.

Bulgularınızda ki tespitlere özellikle dikkat edilecek ve bu konuda bir hata yapılmaması hususunda azami gayret gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgumuzda "Kıdem tazminatına esas son ücret hesabında taşeron işçiler için aşağıda yazılı üç adet eşitlik aranmalıdır." denilmiştir.

- a) İdare ile alt işverenler arasında imzalanan sözleşme ve idari şartname hükümlerine göre idarece hesap edilen ücret
- b) Alt işverence düzenlenen bordrodaki ücret
- c) Alt işverence SSK ya beyan edilen ücret

Kamu idaresi cevabında ise bulgumuzla ilgili olarak 1475 Sayılı iş kanununun 14'üncü maddesinde yazılı kıdem tazminatının taşeron işçilere ödenmesi işleminde yukarıda yazılı üç adet eşitliğin sağlanmasına dikkat edileceği ve işçinin son ücreti esas alınarak ödeme yapılacağı bildirilmiştir. Yılı içerisinde kıdem tazminatı ödemesi yapılmamakla birlikte 2015 yılı işlemlerinde yukarıda yazılı eşitlik sağlanmamıştır.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****İSKENDERUN BELEDİYESİ 2015 YILI BİLANÇOSU**

Aktif Hesaplar			Pasif Hesaplar		
1	Dönen Varlıklar	132.570.369,29	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	42.489.728,19
10	Hazır Değerler	2.809.848,50	32	Faaliyet Borçları	8.162.643,70
102	Banka Hesabı	2.790.421,35	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	8.162.643,70
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	19.427,15	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	2.728.754,39
12	Faaliyet Alacakları	24.905.107,53	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	915.010,25
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	482.055,60	333	Emanetler Hesabı	1.813.744,14
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	24.267.597,77	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	31.598.238,08
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	69.013,83	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	5.645.406,60
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hesabı	86.440,33	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	6.825.979,11
14	Diğer Alacaklar	1.454.670,39	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	4.033.574,62

140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	1.454.670,39	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	939.520,29
15	Stoklar	3.371.750,03	368	Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi Ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	14.153.757,46
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	3.371.750,03	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	92,02
16	Ön Ödemeler	600.664,88	399	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	92,02
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	600.664,88	4	Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	61.037.751,74
19	Diğer Dönen Varlıklar	99.428.327,96	40	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	41.242.064,71
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	99.428.327,96	400	Banka Kredileri	22.127.712,77
2	Duran Varlıklar	328.739.610,60	403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	19.114.351,94
22	Faaliyet Alacakları	25.178,83	43	Diğer Borçlar	19.795.687,03
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar Hesabı	25.178,83	438	Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	19.795.687,03
24	Mali Duran Varlıklar	16.016.815,13	5	Öz Kaynaklar	357.782.499,96
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	16.002.323,05	50	Net Değer	285.782.467,43

241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	14.492,08	500	Net Değer Hesabı	285.782.467,43
25	Maddi Duran Varlıklar	312.697.616,64	52	Yeniden Değerleme Farkları	-16.562.553,76
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	25.005.154,45	522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	-16.562.553,76
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	119.598.058,65	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	127.525.753,12
252	Binalar Hesabı	179.452.707,70	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	127.525.753,12
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	2.335.253,94	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-23.575.445,57
254	Taşıtlar Hesabı	3.977.622,95	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)	-23.575.445,57
255	Demirbaşlar Hesabı	4.855.761,23	59	Dönem Faaliyet Sonuçları	-15.387.721,26
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-58.546.977,15	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)	-15.387.721,26
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	36.020.034,87			
260	Haklar Hesabı	4.650.357,05			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-4.650.357,05			

Borç Toplamı: 461.309.979,89		Alacak Toplamı: 461.309.979,89
Bilanço Dipnotları		
910	Teminat Mektupları Hesabı	8.096.905,74
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	8.096.905,74
920	Gider Taahhütleri Hesabı	16.204.650,98
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	8.102.325,49
990	Diğer Nazım Hesaplar	14.180.000,00
999	Diğer Nazım Hesaplar	14.180.000,00

İSKENDERUN BELEDİYESİ 2015 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

A-Giderler Hesabı			TL	B- Gelirler Hesabı			TL
630	1	Personel Giderleri	24.133.822,89	600	1	Vergi Gelirleri	40.722.959,95
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.113.717,04	600	3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	6.583.901,18
630	3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	41.243.433,85	600	4	Alınan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	2.900.017,56
630	4	Faiz Giderleri	308.191,05	600	5	Diğer Gelirler	47.707.238,82
630	5	Cari Transferler	607.750,00	600	6	Menkul Kıymet Ve Varlık Gelirleri	

630	7	Sermaye Transferleri	1.326.239,56	600	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Gelirleri	5.348,51
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,05				
630	12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.339.437,75				
630	13	Amortisman Giderleri	30.375.264,23				
630	14	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	6.892.248,84				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	1.967.082,02				
Giderlerin Toplamı			113.307.187,28	Gelirlerin Toplamı			97.919.466,02
C-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu							15.387.721,26

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

HATAY İSKENDERUN BELEDİYESİ

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	31
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	31
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	32
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	32
5. GENEL DEĞERLENDİRME	33
6. DENETİM BULGULARI.....	34

1. ÖZET

Bu rapor, İskenderun Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay "*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*" olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

İskenderun Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015 – 2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 Performans Programı,
- 2015 İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Denetim sonucunda; Kurumun performans yönetim sisteminin mevzuatın gerektirdiği ölçüde sağlıklı olmadığı görülmüş olup, sistemin aksayan yönleri iş bu raporda denetim bulguları olarak yer almaktadır. Söz konusu bulgular "Genel Değerlendirme" başlığı altında özetlenmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, İskenderun Belediyesi'nin yayımladığı 2015 - 2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında İskenderun Belediyesi'nin yayımladığı 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2015- 2019 dönemine ait Stratejik Planla ilgili olarak;

- 1- İlgili dokümanın mevzuatta belirtilen sürede hazırlanmadığı,
- 2- Durum analizinin mevzuata uygun yapılmadığı,
- 3- Maliyet toplamı ve kaynak ihtiyacının belirlenmediği,
- 4- Performans göstergelerine yer verilmediği, görülmüştür.

2015 yılı Performans Programı ile ilgili olarak;

- 1- Performans göstergelerinin ilgili mevzuata uygun olarak belirlenmediği,
- 2- Maliyet hesaplarının nasıl yapıldığının belli olmadığı, görülmüştür.

2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ile ilgili olarak;

- 1- Faaliyet raporunun mevzuata uygun olarak hazırlanmadığı ve bunun sonucunda bazı bilgilerin yer almadığı,
- 2- Faaliyet raporunda, performans programında yer alan hedeflerin büyük kısmının sonucuna yer verilmediği, görülmüştür.

Üretilen performans bilgisi ile ilgili olarak;

Performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi sürelerle bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistem oluşturulmadığı görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Planın Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “4. Durum Analizi” Bölümüne Uygun Olarak Hazırlanmaması

Stratejik Planının Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “4. Durum Analizi” bölümüne uygun olarak hazırlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “4. Durum Analizi” bölümünde durum analizi stratejik planlama sürecinin ilk adımı olarak tanımlanmaktadır. Klavuza göre “*Durum analizi, kuruluşun “neredeyiz?” sorusuna cevap verir. Kuruluşun geleceğe yönelik amaç, hedef ve stratejiler geliştirebilmesi için öncelikle, mevcut durumda hangi kaynaklara sahip olduğunu ya da hangi yönlerinin eksik olduğunu, kuruluşun kontrolü dışındaki olumlu ya da olumsuz gelişmeleri değerlendirmesi gerekir. Dolayısıyla bu analiz, kuruluşun kendisini ve çevresini daha iyi tanımasına yardımcı olarak stratejik planın sonraki aşamalarından daha sağlıklı sonuçlar elde edilmesini sağlayacaktır.*”

Klavuzun “Durum Analizi” bölümü “A - Tarihi Gelişim, B - Yasal Yükümlülükler ve Mevzuat Analizi, C - Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi, D - Paydaş Analizi, E - Kuruluş İçi Analiz ve Çevre Analizi” alt bölümlerinden oluşmaktadır. İlgili bölümlere göre olması gerekenler ve Kurumun 2015 2019 Stratejik Planının içeriği aşağıda karşılaştırılmıştır.

Klavuza göre durum analizi yapılırken ilk olarak “A - Tarihi Gelişim” başlığı altında “*Kuruluşun hangi tarihte hangi amaçlara hizmet etmek için kurulduğu, bugüne kadar geçirdiği kritik aşamalar, önemli yapısal dönüşümler analitik bir bakış açısıyla değerlendirilir.*” Kurumun 2015 2019 Stratejik Planında böyle bir değerlendirme yer almamaktadır.

Klavuza göre “C - Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi” başlığı altında “*Yasal yükümlülükler ve mevzuat analizi çıktılarından da yararlanılarak kuruluşun ürettiği temel ürün ve hizmetler belirlenir. Daha sonra, belirlenen ürün ve hizmetler Tablo 1’de gösterildiği gibi belirli faaliyet alanları altında toplulaştırılabilir.*” Kurumun 2015 2019 Stratejik Planında ürün ve hizmetler belirlenmediği gibi belirtilen tabloda yer almamaktadır.

Klavuzun “D - Paydaş Analizi” bölümünde kuruluşun etkileşim içinde bulunduğu tarafların görüşlerin alınması gerektiği ifade edilmektedir. Bu kapsamda öncelikle paydaşların tespit edilmesi

daha sonra tespit edilen paydaşların önceliklendirilmesi gerekmektedir. Söz konusu önceliklendirme için “paydaş listesi” tablosundan yararlanılabilmektedir. Daha sonra ise paydaşların değerlendirilmesi aşaması yer almaktadır. Bu aşamada öncelikle “paydaş – ürün hizmet matrisi”nden yararlanılarak kuruluşun sunduğu ürün/hizmetlerle bunlardan yararlanan paydaşlar ilişkilendirilir. Öncelikli paydaşlarla gerçekleştirilecek çalışmaların niteliğinin belirlenmesi için ise “Etki/Önem Matrisi”nden yararlanılabilmektedir. Bu matriste etki, paydaşın kuruluşun faaliyet ve hizmetlerini yönlendirme, destekleme veya olumsuz etkileme gücünü, önem ise kuruluşun paydaşın beklenti ve taleplerinin karşılanması konusuna verdiği önceliği ifade etmektedir. Bu matrise göre paydaşlarla hangi ilişkilerin kurulacağı belirlenmektedir. Son olarak, öncelikli paydaşların kuruluş hakkındaki görüş ve önerilerinin alınarak stratejik plana yansıtılmasının bir program dahilinde yürütülmesi gerekmektedir. Kurumun 2015-2019 Stratejik Planında sadece önemli paydaşlar tablosu altında paydaşların ismine yer verilmiş olup paydaşların önceliklendirilmesi, değerlendirilmesi ve görüşlerinin alınması konusunda neler yapıldığına dair herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda Stratejik Planın Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “4. Durum Analizi” Bölümüne Uygun Olarak Hazırlanmadığı ifade edilmiştir. Harcama birimlerince hazırlanan performans programlarında yer alan hedef ve göstergelerle faaliyet raporlarında bu hedef ve göstergelerin analiz yapmayı sağlayacak şekilde sonuç üretmesi için 2017 yılı Bütçe ve Performans Programı hazırlık çalışmaları ile 2016 yılı Faaliyet Raporlarının hazırlanması çalışmalarına yönelik olarak süreçte görev alan sorumlu personel ve birim harcama yetkililerine yönelik eğitim yapılmak suretiyle performans bilgisi üreten veri kayıt sisteminin analiz yapmaya uygun düzeyde sonuç üretir duruma getirilmesi sağlanarak 4. Durum Analizin Klavuzunda belirtilen “Etki/Önem Matrisi”nden faydalanılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı stratejik plan veya stratejik plan güncellemeleri, Bulgu 2 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

BULGU 2: Stratejik Planın Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun Maliyetlendirme İle İlgili İlkelerine Uygun Olarak Hazırlanmaması; Maliyet Toplamı ve Kaynak İhtiyacının Belirlenmemesi

Stratejik Planının Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun maliyetlendirme ile ilgili ilkelerine uygun olarak hazırlanmadığı; maliyet toplamı ve kaynak ihtiyacının belirlenmediği görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “Maliyetlendirme” başlığı altında *“Maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.”* denilmektedir. Yine aynı bölümde ifade edildiği gibi her bir hedefi gerçekleştirmeye dönük faaliyet/projelerin ortaya konulması sonrasında faaliyet/projelerin bütçe ile ilişkisinin kurulması gerekmektedir. Bu amaçla önce her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminleri yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine ulaşılabacaktır. Hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılabacaktır. Beş yıllık toplam ise planın toplam tahmini maliyetini verecektir.

Diğer taraftan, Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “Maliyetlendirme” başlığı altında ifade edildiği gibi toplam maliyetler elde edilebilecek kaynaklarla karşılaştırılmalıdır. Bu karşılaştırmayı yapabilmek için yıllar itibarıyla hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği tahmin edilmelidir. Kaynakların tahmin edilmesi önemlidir çünkü stratejik planın maliyet ihtiyacı kaynaklarla karşılaştırılmalıdır. Eğer elde edilebilecek kaynaklar veya toplam bütçe toplam maliyetlerden daha az ise buna göre stratejik hedef, amaç ve maliyetlerin kaynaklara göre ayarlanması gerekecektir.

Sonuç olarak, Kurum 2015-2019 Stratejik Planında, stratejik plan dönemi için toplam maliyet belli olmadığı gibi stratejik plan döneminde elde edilebilecek toplam kaynak da belli değildir.

Kamu idaresi cevabında; “Her yıl birimlerle yapılan yazışmalarda faaliyet raporlarının mevzuatta belirtilen içerik başlığı dikkate alınarak hazırlanması istenilmekte olup, harcama birimlerinde bu raporların hazırlanmasında mevzuata uygunluğunun sağlanması noktasında sorunlar yaşanmaktadır. 2016 ve müteakip dönemlere ilişkin olarak hazırlanacak Faaliyet Raporlarının mevzuata uygunluğunun sağlanması için İç Kontrol Eylem Planı hazırlanacak ve bu çerçevede öngörülen eylem kapsamında yapılacak eğitim çalışmalarısıyla süreçte görevli tüm personel bilgilendirilecek olup, bundan böyle birim faaliyet raporlarının mevzuata uygunluğu sağlanarak Maliyet Toplamı ve Kaynak İhtiyaçları Reel olarak belirlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı stratejik plan veya stratejik plan güncellemeleri, Bulgu 3 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

BULGU 3: Stratejik Planında Performans Göstergelerinin Bulunmaması

2015-2019 Stratejik Planında performans göstergelerinin yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Klavuzunun “F- Performans Göstergeleri” başlığında “*Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesi, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilir.*” ifadesi yer almaktadır.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının anlaşılabilmesi için performans göstergelerinin belirlenmiş olması gereklidir. Ancak, Kurumun 2015-2019 Stratejik Planında, herhangi bir performans göstergesi yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu doğrultusunda 2017 ve müteakip yıllarda hazırlanacak Performans Programında yer verilen performans göstergelerine yer verileceği ve ölçülebilirlik kriterine uygunluğunun tüm harcama birimlerince sağlanacağını, Performans Programlarında yer alan hedef yıla ilişkin performans hedefi ve performans göstergelerinin sonuçlarına ait verilerin değerlendirildiği faaliyet raporunda sonuçların karşılaştırma ve değerlendirme yapmaya imkân sunar hale getirilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır.”

denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı stratejik plan veya stratejik plan güncellemeleri, Bulgu 4 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

BULGU 4: Stratejik Planının Mevzuatta Belirtilen Süre İçerisinde Hazırlanmaması

Kurumun 2015–2019 Stratejik Planının mevzuatta belirtilen süre içerisinde hazırlanmadığı görülmüştür.

Belediye Kanununun “Stratejik plân ve performans programı” başlıklı 41’inci maddesinde “Belediye başkanı, mahallî idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plânı ve programı ile varsa bölge plânına uygun olarak stratejik plân ve ilgili olduğu yıl başından önce de yıllık performans programı hazırlayıp belediye meclisine sunar.” hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere belediyelerin yerel seçimlerden sonraki altı ay içinde stratejik planlarını hazırlamış olmaları gerekmektedir. Kurumun mevcut stratejik planı 2015–2019 yıllarını kapsamaktadır. 2015 yılından önceki yerel seçimler 30 Mart 2014 tarihinde yapılmıştır. Dolayısıyla yerel seçimlerinden sonraki altı ay içinde yani 30 Eylül 2014 tarihine kadar stratejik planın hazırlanmış olması gerekmektedir. Ancak Kurumun 2015–2019 Stratejik Planı, 10.10.2014 tarih ve 136 numaralı meclis kararı ile ekim ayı içerisinde onaylanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda Stratejik Planın içerik olarak mevzuatın öngördüğü sürede hazırlanmadığı ifade edilmiştir. Stratejik Planın mevzuatta belirtilen süre içerisinde hazırlanması istenilmekte olup, bundan böyle Stratejik Planın mevzuatın öngördüğü süre içerisinde hazırlanması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı stratejik plan veya stratejik plan güncellemeleri, Bulgu 1 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Performans Programında Yer Alan Göstergelerin İlgili Mevzuata Uygun Olmaması

Performans Programında yer alan göstergelerin ilgili mevzuata uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4'üncü maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun "F- Performans göstergeleri" başlığında aynen:

"Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır." hükmü yer almaktadır.

Performans Programı Hazırlama Rehberinin "Tanımlar" bölümünde faaliyet, belirli bir amaca ve hedefe yönelik, başlı başına bir bütünlük oluşturan, yönetilebilir ve maliyetlendirilebilir üretim veya hizmetler olarak tanımlanmaktadır. Anılan Rehberde göre performans hedefleri, idarenin ulaşmak istediği hedefleri gösterirken, faaliyetler ise bunları nasıl gerçekleştireceğini ifade eder. Performans göstergeleri ise performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, değerlendirmek ve izlemek üzere kullanılan araçlar ve performans göstergeleri, performans hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığını ölçebilmeli ve ölçülebilir, ulaşılabilir, güvenilir veri sunacak nitelikte olmalıdır.

Kurumun hazırladığı 2015 yılı Performans Programında, hedeflerin altında faaliyetler ve her faaliyet için performans göstergeleri yer almaktadır. Faaliyetler, performans hedefleri gibi tasarlanmış ve her faaliyet için bir gösterge belirlenmiştir. Yine Rehberde göre performans hedefi bazında düzenlenen performans hedefi tabloları faaliyetler bazında ayrı ayrı düzenlenmiştir. Belirlenen performans göstergeleri ise anılan Rehberlere uygun olarak belirlenmemiştir.

Örnek olması açısından aşağıdaki tabloda iki adet hedef, hedefe ait faaliyetler ve göstergelere yer verilmiştir. İlk örnekte gösterge olarak "sürekli" ifadesi seçilmiştir. Performans programındaki hedeflerin en az yarısı için gösterge olarak bu ifade belirlenmiştir.

“Sürekli” olarak belirlenen performans göstergesi ne ilgili ne ölçülebilir nede iyi tanımlanmış olarak nitelendirilebilir.

İkinci örnekte ise her faaliyet için belli bir yüzde gösterge olarak belirlenmiştir. Gösterge olarak “sürekli” ifadesinin belirlenmediği geri kalan tüm hedefler için belli yüzdelere belirlenmiştir. Mesela “sokak lambalarını güneş enerjisi ile çalışır hale getirmek” olarak tanımlanan faaliyetin karşısına gösterge olarak %0 yazılmıştır. “İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi’nin kurulması ve sürekliliğinin sağlamak” faaliyetinin göstergesi ise %20’dir. Bir sistemin kurulması ve sürekliliğinin %20 oranında sağlanması ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterleri açısından bir şey ifade etmemektedir. Sonuç olarak Kurumun 2015 yılı performans programında yer alan göstergelerin mevzuata uygun olarak belirlenmediği görülmüştür.

Tablo 1: Örnek Performans Göstergeleri

Performans Hedefinin Adı	Faaliyetin Adı	Gösterge
Hedef1. Hizmet sunum etkinliğini ve verimliliğini arttırmak	Kurumsal ve Bireysel Performans Değerlendirme Sistemini kurmak ve sürekliliğini sağlamak	Sürekli
	İç Kontrol Eylem Planının hazırlamak ve güncel tutmak	Sürekli
	Faaliyetler ve hizmet sunum kapasitesini geliştirmek ve dünyadaki iyi uygulama örneklerini takip etmek amacıyla Ar-Ge birimi kurmak ve çalışmalarında sürekliliği sağlamak	Sürekli
	Belediye hizmet binası arkasında bulunan otoparkın bir kısmını personel otoparkı olarak kullanmak	Sürekli
	Başkanlık Makamının Başkan Yardımcıları, müdürler ve personel ile eşgüdümünü sağlayacak toplantılar yapmak	Sürekli
	İskenderunu ve Belediye’yi ilgilendiren gelişmelerden Başkanlık Makamının ve ilgili birimlerin haberdar olmasını sağlamak	Sürekli
Hedef 3.1 Fiziksel varlıkların,	İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi’nin kurulması ve sürekliliğinin sağlamak	%20

belediye mülklerinin ve iş araç-gereçlerinin kapasitesini geliştirmek, etkin ve tasarruflu biçimde kullanılmasını sağlamak, sağlık ve güvenlik risklerini en aza indirmek	Ekonomik ömrünü tamamlayan İş makinası ve araç gereçlerinin yerine yeni ve en son teknolojik araçları satın almak	%20
	Sokak Lambalarını güneş enerjisi ile çalışır hale getirmek	%0
	Mevcut Belediye hizmet binası klimalar vasıtasıyla ısıtılmaktadır. Merkezi ısıtma sistemi yapılarak ucuz ve temiz enerji olan doğal-gaz kullanılması sağlanacaktır.	%0

Kamu idaresi cevabında; “Her yıl birimlerle yapılan yazışmalarda faaliyet raporlarının mevzuatta belirtilen içerik başlığı dikkate alınarak hazırlanması istenilmekte olup, harcama birimlerinde Performans Programında Yer Alan Göstergelerin mevzuata uygunluğunun sağlanması noktasında yetkin personellerin olmaması açısından sorunlar yaşanmaktadır. Birimlerde Bu Konularda bilgili ve yetkin personelleri istihdam yoluyla ve gerekli eğitimler verilerek uygunluğu sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı performans programı, Bulgu 5 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

BULGU 6: Performans Programında Yer Alan Hedeflere İlişkin Maliyetlerin Nasıl Belirlendiğinin Belli Olmaması

Performans Programında yer alan hedeflere ilişkin maliyetlerin nasıl belirlendiğine ilişkin belge olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmeliğin 4’üncü maddesine göre idareler performans programlarını Performans Programı Hazırlama Rehberine göre hazırlamak zorundadır.

Performans Programı Hazırlama Rehberinin “Performans programı hazırlama süreci”

başlıklı bölümünde aynen:

“Harcama birimleri sorumlu oldukları faaliyetlerin maliyetlerini tespit ederler. Bu faaliyetlerin maliyetleri ile faaliyetlerle doğrudan ilişkilendirilemeyen genel yönetim giderlerini ve diğer idarelere transfer edilecek kaynaklarını mali hizmetler birimine bildirirler.”

Rehberin eklerinden “Tablo 2”nin açıklaması olan “Açıklama-2” bölümünde aynen:

“Faaliyet maliyetleri tablosu performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulacaktır.”

Rehberin “Performans hedef ve göstergeleri ile faaliyetlerin belirlenmesi” bölümünde aynen:

“Hedeflerin gerçekleşmesine yönelik olarak doğru faaliyetlerin belirlenmesi ve bunların maliyetlerinin gerçeğe en yakın şekilde hesaplanması, mal ve hizmet üretimine ilişkin daha isabetli tercihler yapılması, kaynakların amaç ve hedeflere tahsis edilmesini öngören bütçeleme anlayışının işlerlik kazanması açısından büyük önem taşımaktadır.” hükümleri yer almaktadır.

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere her birimin kendi birimiyle ilgili hedeflerin maliyetini belirlemesi ve bunu mali hizmetler birimine bildirmesi gerekmektedir. Mali hizmetler birimi tüm birimlerden gelen hedef maliyetlerini konsolide ederek idare performans bütçesini oluşturacaktır. 2014 yılı Performans Programında her hedefle ilgili faaliyet maliyetleri tablolarının doldurulduğu görülmekle birlikte söz konusu maliyetlerin nasıl belirlendiğine ve hesaplandığına dair bir belge görülmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Performans programlarında yer alan hedeflere ilişkin faaliyet raporlarında bu hedef ve göstergelerin maliyet analiz yapmayı sağlayacak şekilde sonuç üretmesi için 2017 yılı Bütçe ve Performans Programı hazırlık çalışmaları ile 2016 yılı Faaliyet Raporlarının hazırlanması çalışmalarına yönelik olarak süreçte görev alan sorumlu personel ve birim harcama yetkilileriyle Hedeflere ilişkin maliyet çalışmaları gözden geçirilecek bu konudaki eksiklikler giderilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı performans programı güncellemeleri, Bulgu 6 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 7: Faaliyet Raporunda, Performans Programında Yer Alan Hedeflerin Büyük Kısımının Sonucuna Yer Verilmemesi

2015 yılı Faaliyet Raporunda, Performans Programında yer alan hedeflerin büyük kısmının sonucuna yer verilmediği görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 18'inci maddesinde aynen:

"(1) Birim ve idare faaliyet raporları, aşağıda yer alan bölümleri ve bilgileri içerecek şekilde hazırlanır.

...

c) Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler: Bu bölümde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verilir.

...

2) ..., performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir." hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere idareler faaliyet raporlarında performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine ve değerlendirmelere yer vermek zorundadır. Zaten Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'e göre faaliyet raporlarında "performans sonuçlarının değerlendirilmesi" başlıklı kısmın yer almasının nedeni budur. Ancak Kurum, 2015 yılında hedeflerin sonuçlarına büyük oranda yer vermemiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Faaliyet raporlarının mevzuatta belirtilen Birim ve İdare faaliyet raporlarındaki mali bilgiler ile performans bilgilerini detaylandırmakta bazı sorunlar yaşanmaktadır. Hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmemiştir. Faaliyet Raporunu hazırlamakla görevli müdürlükte görev değişikliği olması ve bu konularda eğitimli personellerin diğer birimlerde bulunmaması gibi nedenlerinden kaynaklanmıştır. Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik’in “Birim ve idare faaliyet raporları kapsamı” başlıklı 18’inci maddesi içerik başlığı dikkate alınarak hazırlanacaktır. 2016 yılı faaliyet raporunda bulgudaki eksiklikler giderilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak “Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı faaliyet raporu, Bulgu 8 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.”

BULGU 8: Faaliyet Raporunun Mevzuata Uygun Olarak Hazırlanmaması ve Bunun Sonucunda Bazı Bilgilerin Yer almaması

Faaliyet Raporunun mevzuata uygun olarak hazırlanmadığı ve bunun sonucunda bazı bilgilerin yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliği faaliyet raporlarının şekil ve içeriğinin nasıl olacağını belirlemiştir. Faaliyet Raporları Kurumun bir bütün olarak mali ve performans bilgilerini yansıtmalıdır. Dolayısıyla birim faaliyet raporlarının alt alta eklenmesi sonucuyla idare faaliyet raporu oluşturmak Yönetmeliğe aykırıdır.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin “Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı” başlıklı 18’inci maddesinde aynen:

“... ”

c) Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler: Bu bölümde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verilir.

1) Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik,

kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.

2) Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.” hükmü yer almaktadır.

Kurumun hazırladığı 2015 yılı Faaliyet Raporunda mali bilgilere ilişkin olarak; bütçe hedef ve gerçekleştirmelerine yer verilmekle birlikte meydana gelen sapmaların nedenlerine yer verilmediği, ayrıca herhangi bir temel mali tabloya ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer vermediği görülmüştür.

Performans bilgileri ile ilgili olarak ise Faaliyet Raporunun tüm kurumun performans bilgilerini bir bütün olarak içerecek şekilde değil de her birimin birim faaliyet raporunun alt alta eklenmesi suretiyle oluşturulduğu görülmüştür. Bu nedenle her birimin kendi birimi ile ilgili performans sonuçları tablosuna ulaşmak mümkündür. Ancak Kurumun bir bütün olarak “Performans Sonuçları Tablosu”, “Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi” ve “Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi” gibi bilgilerinin yer aldığı bölümler Faaliyet Raporunda yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda birim faaliyet raporlarının içerik olarak mevzuatın öngördüğü yapıda düzenlemediği ifade edilmiştir. Her yıl birimlerle yapılan yazışmalarda faaliyet raporlarının mevzuatta belirtilen içerik başlığı dikkate alınarak hazırlanması istenilmekte olup, harcama birimlerinde bu raporların hazırlanmasında mevzuata uygunluğunun sağlanması noktasında sorunlar yaşanmaktadır. 2016 ve müteakip dönemlere ilişkin olarak hazırlanacak Faaliyet Raporlarının mevzuata uygunluğunun sağlanması için yasal mevzuat çerçevesinde öngörülen eylem kapsamında yapılacak eğitim çalışmalarısıyla süreçte görevli tüm personel bilgilendirilecek olup, bundan böyle birim faaliyet raporlarının mevzuata uygunluğu sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun bundan sonra hazırlayacağı faaliyet raporu, Bulgu 9 açısından ilgili denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 9: İdarenin Faaliyet Sonuçlarını Ölçmek İçin Kurduğu Veri Kayıt Sisteminin Güvenilir Olmaması

İdarenin faaliyet sonuçlarını ölçmek için kurduğu veri kayıt sisteminin güvenilir olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in "Doğruluk ve tarafsızlık ilkesi" başlıklı 5'inci maddesinde aynen:

"(1) Faaliyet raporlarında yer alan bilgilerin doğru, güvenilir, önyargısız ve tarafsız olması zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere idareler faaliyet raporlarında doğru, güvenilir, önyargısız ve tarafsız bilgiler sunmak zorundadır. Doğru, güvenilir, önyargısız ve tarafsız bilgiler sunmanın yolu ise güvenilir bir veri kayıt sistemi kurmaktan geçmektedir. Kurumun güvenilir bir veri kayıt sistemine sahip olup olmadığını kontrolü amacıyla faaliyet sonuçlarının nasıl ölçüldüğü incelenmiştir.

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise ancak, önceden belirlenmiş bir iş ve sorumluluklar düzeni, performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dahilinde gerçekleşebilir. Uygulamada ise, geleneksel faaliyet raporu üretiminde olduğu gibi yıl sonunda hedeflerin ilgili oldukları birimlerden toplanan bilgiler faaliyet raporunda kullanılmaktadır. Dolayısıyla, performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi periyotlarda bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin

planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistem oluşturulmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda performans ölçüm sisteminin sağlıklı ve güvenilir biçimde inşasına yönelik veri kayıt sisteminin oluşturulmadığı değerlendirilmiştir. Mevzuata Uygun olarak yapılacak Planı ile kurumumuzun otomasyon sistemi yüklenicisiyle yapılacak anlaşma çerçevesinde ilave yazılım modüllerinin tüm harcama birimlerinde aktif hale gelmesiyle (Stratejik Plan, Performans Programı ve Faaliyet Raporu hazırlama, veri analiz programı) performans ölçümü için gerekli performans bilgisinin oluşturulması, güvenilir veri elde edilmesi ve otomasyon yazılım programı ile sağlıklı veri analiz ve kayıt sistemi oluşturulacaktır. Bu sayede, geçmiş döneme ait Performans Programı ve Faaliyet Raporlarında noksanlık olarak değerlendirilen ölçülebilirlik, geçerlilik/ikna edicilik ve tutarlılık kriterlerinin sağlanması hedeflenmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Cevaptan anlaşılacağı üzere Kurum, bulguya herhangi bir itirazda bulunmamakta ve sonraki uygulamalarında bulguda belirtilen hususu dikkate alacağını belirtmektedir. Kurumun cevapta ve bulguda belirtildiği üzere güvenilir bir sistem kurma adına yapacağı iş ve işlemler sonraki denetim ekibi tarafından izlenmelidir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>